

Ünnepi kuratóriumi ülésen adták át idén is a Kovács Máté- emléklakettet

A Kovács Máté Alapítvány kuratóriuma idei ünnepi ülését a hagyományoknak megfelelően Kovács Máté születésnapján, november 11-én tartotta az MTA Könyvtár és Információs Központban. A gazdag program Monok István DSc, a rendezvénynek helyet adó könyvtár főigazgatója nagyívű, gondolatgazdag előadásával kezdődött: Van-e esélye a könyvtáraknak? A könyvtár mint intézmény jövője azon múlik, hogy a bibliotékákat működtető szakemberek túl tudnak-e lépni az „alkalmazott tudás” kategóriáján, és képesek lesznek-e a rájuk bízott tudást, kultúrát valódi alkotótevékenységként végezni. Monok István mérsékelten optimista: meggyőződése, hogy a jól felkészült szakemberekre és az általuk kezelt gyűjteményekre és az ott őrzött dokumentumokra, információkra a jövőben is szükség lesz. Monok István előadása zárásaként felhívta a figyelmet 2020-ban megjelent, *Könyvtári (?) problémák* című kötetére, amelyben az elhangzottaknál részletesebben is bemutatta a könyvtárügy aktuális gondjait, dilemmáit.

Az előadást követően került sor a Kovács Máté emlékének ápolásáért adományozott emléklakett átadására. A kuratórium döntése alapján a 2024. évi elismert Szepesi Hajnal lett. *Gazdag életművét*, rokonszenves személyiségét Pogányné Rózsa Gabriella kuratóriumi tag mutatta be. Szepesi Hajnal tanári elkötelezettségét szerencsésen ötvözte könyvtárosi működésével. Könyvtárostánárként a gyakorlati munkából és a problémák elméleti vizsgálataiból egyaránt kivette részét. Rendszeres közreműködője volt a Bod Péter könyvtárhasználati verseny zsűrijének, és tevékeny részt vállalt az iskolai könyv-

tárosok felkészítésében. Szepesi Hajnal válaszában szívhez szóló szavakkal és saját versével idézte fel néhai professzora emlékét.

A kuratórium döntése szerint Az év fiatal könyvtárosa 2024. évi különdíjasa Juhász Zoltán, a Békés Megyei Könyvtár igazgatója lett, aki *Helyismeret* a szabad ég alatt – életrajzi lexikonból *városismereti séta* címmel ismertette pályamunkáját. Juhász Zoltán a könyvtár új innovációjának gyakorlati megvalósulásáról számolt be. A könyvtárak a XXI. században bővítik klasszikus szolgáltatásaikat, ezek egyike a kulturális turizmusba történő bekapcsolódás. A könyvtár munkatársai a Békés-Wiki elnevezésű digitális helyismereti adatbázisra alapozva indították a Városismereti séta elnevezésű programot, amelynek célközönségét a turisták adják. Az új könyvtári szolgáltatás hamar népszerű lett, 2022 óta 34 sétát tartottak, 1049 résztvevővel.

Az alapítvány 2019-ben publikációs Nívódíjat alapított az esztendő legjobbnak ítélt könyvtári vonatkozású közleményének elismerésére. 2024-ben Molnár Georgina, a DEENK mb. osztályvezetője *Átfutási idő csökkentése lean módszerek segítségével: esettanulmány a Debreceni Egyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár (DEENK) köteles példányairól* című tanulmánya nyerte. A DEENK részesül a magyarországi köteles példányokból. Ez közel 20 ezer különböző információhordozó, az éves gyarapodás közel kétharmada. Ekkora anyag feldolgozása – az egyetemi könyvtári feladatok mellett – jelentős erőforrásokat igényel. A köteles példányok feldolgozásának átfutási ideje eltérő volt a különböző egységekben, ezen kívánt

változtatni a könyvtár vezetése, a lean módszerek segítségével átalakította a folyamatot, és létrehozta a központi feldolgozást, ez beváltotta a hozzá fűzött reményeket. A próbaidőszak lehetővé tette a tesztelést, így a kollégák is ellenállás nélkül tudtak átállni az új folyamatra, együttműködők voltak, és szívesen dolgoztak az új helyszínen.

A Nívódíjhoz 2022-ben a Könyvtárostánárok Egyesülete csatlakozott, létrehozva az Iskolai Könyvtári Különdíjat, amelyet 2024-ben Cserlakiné Hagymássy Krisztina *Az iskolai könyvtár lehetőségei a komplex művészeti nevelésben* című munkája nyert el. A szerző a Veres Pálné Gimnáziumban folyó művészeti nevelést mutatta be, és Freund Tamás agyukutató gondolatával egyetértve állapította meg, hogy a könyvtár alkalmas a vizuális kultúra befogadásának elősegítésére, a művészeti nevelésre.

A kuratórium ünnepi ülésein elhangzott előadások meggyőzően bizonyítják, hogy a Kovács Máté Alapítvány támogatása komoly hozzájárulás a hazai szakirodalom és a könyvtári gondolkodás fejlődéséhez.

Pogány György

